

SZARVASI UJSÁG

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Negyedévre 1'20 pengő, egy hónapra
40 fillér.

Felolós szerkesztő:
Dr TOKAY LÁZLÓ

Főmunkatárs:
KÖLLŐS RENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szarvas,
III., Damjanics utca 336. szám.

Elzárkózás

Átlag havonta kétszer jelentik ki Benesék Prágában és Titulescuék Bukarestben, hogy keresik a közeledést Magyarország irányában és mindent elkövetnek a lehető legjobb szomszédi viszony megalapozása érdekében. Legutóbb is szemérmellen képmutatással kürtöltek ilyenféle hivatalos nyilatkozatokat a világsajtó útján is, hogy hadd lássák az Európa vezető, rengő külföldi hatalmasságok, hogy mi a helyzet a Dunamedencében. Ők nem, hanem — persze, — csak az a javithatatlan Magyarország. Mi már megszoktuk, hogy minden ilyen hő baráti ömlengés elpuffanásával egyidőben bezárnak néhány magyar iskolát, elbocsátanak néhány száz magyar alkalmazottat és egy egy szoritással még az eddiginél is elviselhetlenebbé teszik elszakított testvéreink mostoha sorsát.

Az eddigi hasonló jelenségeknél is kirívóbb az, amely most mutatkozik Prágában.

Csak egy-két hete múlt, hogy legutóbb mézes szavakkal csalogatták Magyarországot a Kisántánt kebelére s lám, máris előbujt ismét a prágai maffia igazi arculata. A cseh kormány egyre-másra bocsátja ki azokat a rendeleteket, amelyek a magyar mezőgazdasági terményeket magasnál-magasabb új vámokkal rekesztik ki Csehszlovákiából.

Közeledésre szólítja fel a kétszínű Benes Magyarországot és ugyanakkor egyre magasabbra építi Csehszlovákia körül az elzárkózás kinaifalait.

A napokban két olyan cseh vámrendelet látott napvilágot, amely a magyar mezőgazdasági kivitel ellen irányul és ez a tény annál súlyosabb mert köztudomásu dolog, hogy Európa minden nagyhatalma a Duna-medence gazdasági és politikai kérdéseinek rendezésétől várja a kontinens békéjének biztosítását.

A csehek nem veszik észre, hogy a régi csalfogások már tulságosan átlátszóak és a hatalmak hivatalos köreiben is másként látják már Magyarország helyzetét, mint hónapokkal vagy évekkal ezelőtt. Ma már nem lehet hatása a kisántánt hangulatkeltő erőlködéseinek, azt azonban

megállapítják végre az illeté es fórumon is, hogy mely államok csatlakoznak csökönnyösen és megátalkodottan az elzárkózás politikájához a Dunamedence környékén.

Gömbös Gyula szavai, amelyek szerint meg kell szünnie a világ gazdasági bajait okozó elzárkózásnak, már visszhangra találtak Londonban is, míg ugyanott helyesléssel fogadták

a magyar delegátus ilyen vona'ozásu előirj széseit.

A világ tudja tehát végre, hogy a kisántánt oldalán működik a rosszakarat, — a magyar termények pedig bizonynyára megtalálják Csehországon kívül is piacaikat. A magyar társadatomnak is tudnia kell azonban, hogy mi a kötelessége a cseh származásu árukkal szemben. **M.**

Gazdasági ártalmak a falvak

Szakemberek fogják irányítani a kisbirtokok termelését

Azok a törekvések, amelyek egy táborba akarják tömöríteni a magyar gazdatársadalmat mint érdekképviselőket és pedig minden politikai vonatkozás nélkül, az utóbbi időben új erőre kaptak. Mint igen jó forrásból értesülünk, a földművelésügyi kormány, sőt a miniszterelnök előtt is erre vonatkozólag olyan tervezet fekszik, amelynek megvalósítását komoly megfontolás tárgyává teszi a kormány.

Az érdekes tervezet szerint a község-háza, illetve a közigazgatás bürokratikus szervezetének kikapcsolásával minden községben megteremténék a „faluházát”, ahol az érdekképviselőiben megszervezett gazdatársadalom szakképzett ül, irányít és vezet.

A községházán azon törik a fejüket folytonosan, hogyan lehetne a falu népéből több teljesítményt kivenni, ezzel szemben az új gazdasági szerv komoly szaktudással, tanáccsal, felkészültséggel, tettekkel mozdítaná

elő azokat a lehetőségeket, melyekkel a magyar gazdatársadalom — megfelelően megerősödve — minél nagyobb áldozatot tudna hozni a közért.

Nemrégben foglalkozott a törvényhozás olyan javaslattal, hogy minden ötszázholdas birtokost kötelezzenek szakképzett gazdatiszt tartására, ezzel szemben azonban a tizezerholdas és ezt a területet is meghaladó falvak hatáiraiban szakképzett gazdatisztek irányítása nélkül is végzik a termelő munkát.

A földművelésügyi miniszter előtt levő tervezet milliárdokat érő nemzeti vagyont akar megmenteni a gazdálkodás okszerű irányítása révén s egyben sokezer diplomás és gyakorlati gazdának jelentene megfelelő elhelyezkedést.

Szakkörökben a tervezetet — amelynek ez csak egyik, bár fontos pontja — az első lépésnek tekintik a tömegjólét megteremtése felé.

Betöltik a létszámrendezés során fenntartott jegyzői és segédjegyzői állásokat

A községi életben teljes a bizonytalanság a tekintetben, betölthető-e a községi alkalmazottak létszám rendezése folytán fenntartott állások akár ideiglenes, akár végleges megüresedés esetén, ha a létszámrendezés során megállapított új létszám még elérve nincs. A belügyminiszter a kétélyek elosztása és az egyöntetű gyakorlat biztosítása érdekében, most körrendeletet intézett az alispánokhoz, melyben megállapítja, hogy a létszámrendezés során megállapított új, létszám keretén belül az új létszám elérése előtt megüresedett állások betöltésére fennálló tilalom a szakképzettséghez kötött állásokra nem vonatkozik. A létszámrendezés során

fenntartott jegyzői, segédjegyzői, számtisztai stb. állások tehát betölthetők, akkor is, ha az új összlétszám még elérve nincs. A kezelési karba tartozó megüresedett és a létszámrendezés folytán már fenntartott állások betöltésére azonban csak akkor kerül sor, ha az új létszámot már elérték. Az ideiglenesen megüresedett állásoknak helyettessel való betöltése tekintetében irányadó az, hogy azok helyettessel betölthetők, a végleges megüresedés esetében, véglegesen is betölthetők volnának. Községünkben egy fenntartott segédjegyző állás (adóügyi) és egy új számtisztai állás van betöltetlenül, reméljük, hogy ezen állások is hamarosan be fognak tölteni.

Dr Haviár Gyula m. kir. kormányfőtanácsos 25 éves jubileuma

A múltban már hirt adtunk arról a szép és megható ünneplésről, melyben a szarvasi állami elemi iskola növendékei a tanévzáró ünnepély alkalmával a tantestület tagjainak vezetésével részesítették dr. Haviár Gyula m. kir. kormányfőtanácsost, az iskola gondnokságának elnökét, ki ezen tisztségének az idén 25 éves évfordulójához ért. Immár negyedszázadon át viselte a legnehezebb és legszármatlan kötelességét és sok szeretettel az iskola gondját. A kisleányok a vizsgán virágokkal halmozták el az iskolájuknak nemes gondviselőjét.

Az elmúlt szombaton tartott gondnoknői ülést a bizottsági tagjai ünnepélyes keretek között üdvözölték. Szelényi János m. kir. kormányfőtanácsos beszédében fejtette ki és sorakoztatta egymás mellé mindazon sok érdemét, melyet az iskola megteremtése körül, a legnehezebb időkben — a világháború zürzavaraiban — fenntartásáért, hajlékhoz juttatásáért vívott — hasznos és eredményes — küzdelmeiben szerzett.

Ez alkalommal mi is tisztelettel üdvözöljük a magyar kultúra bajnokát, ki ezen iskolánál is negyedszázadon át számtalan tanujelét adta azon önzetlen áldozatkészségének, mellyel mindenkor hajlandó a magyar kulturáért sikra szállni.

Mint értesülünk Békés vármegye kirendelt tanfelügyelője is levélben adott kifejezést legteljesebb elismerésének.

A pénzhamisító szarvasi ügynök spanyolnak adta ki magát Valutaüzérek helyett pénzhamisítókat leplezett le a rendőrség

A budapesti valutarendőrség kedden hosszú nyomozás után egy rejtélyes valuta-csalási és pénzhamisítási ügyre derített fényt. Megtudták ugyanis, hogy Léber József 35 éves ügynök egy rejtélyes „spanyol” áll összeköttetésben, aki német birodalmi márkát árul. A detektívek nyomába szegődtek Lébernek és egy alkalmas időben mint kereskedők megismerkedtek vele. Ez később be is mutatta őket a spanyolnak, aki Singer Sándor 26 éves szarvasi ügynök volt. A detektívek hamarosan megállapították, hogy a németül beszélő Singer Sándor „alspanyol”, aki tíz szót sem tud spanyolul. A detektívek megállapodtak Singerral és Léberrel, hogy 10.300 pengőért megvásárolnak 7.000 márkát. Amikor az ügylet lebonyolítására került a sor s a detektívek átvették a márkákat, óriási meglepetéssel látták, hogy nem is valuta-üzérekkel, hanem hamispénz-forgalombahozó „alállanok” szembesültek. Singerrel ugyanis tíz év előtti forgalomból kivont márkabankjegyeket adtak át a detektíveknek, akik most már felfedték kilétüket és a két szélhámost előlították a főkapitányságra. Kihallgatásuk során kimondták, hogy a bankjegyeket a korszaktól kapták a forgalomból kivont bankjegyeket, amelyek eredetileg 1920-as kibocsátásúak és vegytintával ők hamisították meg 1924-esre. Az ügynököt és az „alspanyol” Singert, aki kihallgatása közben ékes magyar beszédet mondott védelmében, a főkapitányságon őrizetbe vették. A rendőrség folytatja a nyomozást, hogy honnan erednek a hamis bankjegyek és keresik a két ügynök esetleges bűntársát.

Halálos szerencsétlenség történt egy tanyán

Halálos kimenetelű baleset történt csütörtök délután Pimiller Mihály szarvasi gazda tanyája közelében. Pimiller délután 4 és 5 óra között szénát ment gyűjteni, vele volt 6 éves Mária nevű kisleánya is. A széna összegyűjtése és kocsira rakása után Pimiller leányával hazafelé igyekezett. Alig haladtak egy kicsit, a széna nem tudni mi okból megcsuszamlott s a rajta ülők előre a lovak közé zuhantak. Pimiller kisebb horzsolásokat szenvedett csupán, annál szerencsétlenebbül eset az utra a kisleány, akinek mellén keresztül ment a kocsi egyik kereke. A súlyosan sérült gyermeket azonnal orvoshoz szállították, azonban a tudomány már tehetetlen volt a bajjal szemben s a kisleány 2 órás súlyos szenvedés után meghalt. A vizsgálat megindult az irányban mi okozta a szerencsétlenséget illetve terhel-e a valakit felelőség.

Beküldött levél

T. Szerkesztőség!

Kérem sziveskedjenek az alábbi soroknak, azok közléséért tisztelettel fogva b. lapjuk legközelebbi számában helyt adni.

Köztudomású dolog, hogy arra való tekintettel, hogy a lakosság legnagyobb része a Körösnek a város felőli szakaszait használja fürdésre, a közegészségügy érdekében a t. előjáróság lószató és állatfürösztő helyeket jelölt ki a Körös távolabbi szakaszain. Ezzel szemben azt látom, hogy a közönség nagy megbotráncolására egyesek e tilalmat egyáltalán nem respektálják s olyan helyen is fürösztönek állatokat, ahol egyébként a rendelkezés szerint nem volna szabad. Ilyen hely pl. a Robitsek-malom, illetve az asztalosgyár mögötti rész, ahol már napok óta, délután 4–5 órakor, amikor a legtöbb fürdőző van jelen, megjelenik egy fuvaros s dacára a tiltakozásoknak ott usztatja lovait, ami ugyebár a fürdőzők szempontjából egy cseppet sem lehet kellemes. Ez volna az egyik eset. A másik pedig szintén ehhez hasonló, bár a rendeletbe nem ütközik. A Körös az áradások miatt ugyanis igen magas vizállású, úgy, hogy a víz sok helyütt a partmenti telkek kertjeibe is behatolt. Van most már egy oly telektulajdonos, aki a nap egész folyamán kertjében tartja kacsáit és disznait, melyek a kertben már egész pocsolóval csinaltak, mely már hosszú méterekkel előre büzlök rettentően s teszi lehetetlenné a környéken való fürdőzést. Nagyon üdvös volna, ha az illetékes hatóságok e soraim halása alatt utána néznének az ilti említetteknek s módját ejtenék annak, hogy e dolgok valahogyan elintéztessenek úgy az ilti említettek, mint a fürdőzők meglegedésére.

Soraim közléséért a tek. Szerkesztőség szivességét hálásan köszönöm. Aláírás.

Értékes ajándékot

...gr...
...delér...
készít, régi retikülök átalakítását, javítását olcsón
Vitalis Ilona okl. tanítónő, vállalja iparművésznő.

HIREK

Előítélet nélkül

Kétségtelenül a modern hőseposz egyik legragyogóbb fejezete az olasz Azur-Flotta tüntető bravúrja, az Océán átrepülése egy 24 egységből álló hidroplán-rajjal.

Ennek a hős eposznak évszázadok mulva Balbó tábornok a Szigfridje, merész társai pedig a nibelungjai lesznek és egy késői uj kornak a mainál is sokkalta modernebb gyermeke elfogódott csodálattal fogja olvasni ennek az utnak szinte emberfeletti teljesítményeit és a hős tábornok szerény, de mégis ujjongó jelentését:

— A parancsot teljesítettük. A Duce vezetése alatt minden lehetséges!

Kisérd Szerencse a vakmerő repülőknék, a nemes baráti olasz nemzet derék fiainak csodálatos utját. Kapjad fel Hír, a félelmet nem ismerő férfiak égbetörő mozdulatait; és Te, Dicsőség Istenasszonya, koszoruddal meg a nap-sütésben és viharban bronzra nemesedett fejedet, melyek alázatosan és meghatóltan fognak meghajolni kolosszális utjuk egyik végpontján, szerencsétlen, szép hazánk fővárosában, a Hősök-szobra előtt, amikor felhangzik majd a szegény, elnyomott, bár nem kevésbé merész magyar aviatika fájdalmas, de büszke jelmondata is:

— És mégis repülünk! PETRÓNIUS.

Gyógyszertári inspekció. Az éjjeli és vasárnap délutáni szolgálatot július hónapban Farkas Antal János gyógyszerész végzi.

Evangélikus istentisztelet. Vasárnap az ótemplomban tól, az újtemplomban 9 órától magyaryelvű istentisztelet.

Róm. kat. istentisztelet. Vasárnap délelőtt fél 9 órakor kismise, 10 órakor énekes nagymise. Hétköznapokon fél 8-kor, szombaton és vasárnap délután 6 órakor litánia.

Református istentisztelet. Vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet a Luther-Árvaház dísztermében. Kondoroson pedig minden hó első vasárnapján délelőtt istentisztelet az ev. templomban.

Szabadságra ment a főispán. Korossy György Békés vármegye főispánja részére kéthetes szabadságidő engedélyeztetett. A m. kir. belügyminiszter, távollétében a főispáni ügykör ellátásáért dr. Márky Barna alispánt bizalmas meg.

A tavasz leégette az összes régi árakat!

Megjöltek az új kerékpár- és alkatrészek szállított árai.

Kerékpárjavításnál csak kizárólag az anyagértéket számolom fel, **beszerelést és javítást díjtalanul eszközölöm.**

Stefáni Mihály Szarvas, Árpád-bazár.

Gyermekbetörők a Frecska-moziban

Hétfőn délben két fiatalkorú gyerek, gyakorlott betörőket megszállító ügyességgel behatolt a Frecska moziba. A két gyermek először a mozigép egy pár alkatrészét szerelte le azon célból, hogy otthon majd saját szórakozásukra mozigépet, vagy egy modern rádiót szerkeszthessenek. Felfeszítették ezenkívül a folyosón lévő cukorkás szekrényt is amelyből körülbelül 70 pengő értékű cukorkát, csokoládét, málnaszörpöt stb. ettek meg, részben pedig elvitték, vagy eldugták. A rendőrség már kedden kézrekerítette a két fiatal bűnöst, akik közül az egyik már régi ismerőse a rendőrségnek, sőt már egy ízben dorgálást is kapott. A vallatásnál a gyermekek mindent bevallottak s az általuk elvitt gépalkatrészeket is beszolgáltatták. Kárt csupán Podmaniczky János cukorka kereskedő szenvedett akinek készletéből körülbelül 30 pengő értékű nem került meg. A gyermekeket a gyermekbiróság elé állítják. Üdvös volna őket a társadalom érdekében javítóintézetbe utaltatni.

Luther Márton születésének az idén lesz 450 éves évfordulója. Mint értesülünk a szarvasi ev. egyháztársadalmi egyesületek Luther Márton születésének 450 éves évfordulóját nagyszabású ünnepség keretében fogják megünnepelni. Ez alkalommal a nyári Színkörben egy Luther életéből vett eseményekből összeállított hatalmas színmű kerülne színre. Az ünnepséget november hó folyamán rendezik meg, az előkészületek azonban már most megindultak s minden valószínűség szerint a nagy reformátor emlékéhez méltó keretek között legteljesebb siker jegyében fog lefolyni.

Iskolaszéki alakuló ülés. A községi iskolaszéki bizottság szombaton délután tartotta meg alakuló ülését, melyen elnöknek egyhanguan Szelényi János ev. igazgatólelkészt választották meg, majd az újonnan megválasztott bizottsági tagok esküt tettek.

Evangelikus esperességi gyűlés. A békési evangelikus egyházmegye ezévi rendes közgyűlését július 25-én tartja dr. Haviár Gyula egyházmegyei felügyelő és Kovács Andor esperes kormányfőtanácsosok elnöklete alatt. Előző napon az iskolaszéki és különböző bizottságok fogják megtartani gyűléseiket. Előestén gyámintézeti istentisztelet lesz.

Az ÁRPÁD-SZÁLLÓ

kávéház- és éttermében minden este **Dobray Zoli**
közkedvelt cigányprimás és **zenekara hangversenyez.**

Borzalmas kimenetelű kerékpár-baleset. Kiss István szabó neje szerdán Kondorosra ment kerékpárján. A községben a vasútállomás környékén, a meredek Vasut uccán rohánva lefelé elvesztette egyensúlyát, fékezni nem bírt s így egy otlévő korlátnak esett, s oly szerencsétlenül, hogy fél arcát összezúzta, s több fog is kilört. Azonnal orvoshoz szállították.

Egyházmegyei bizottsági ülések. A múlt pénteken a békési ev. egyházmegye több bizottsága Szarvason ülésezett, melyen több egyházi és világi előkelőség jelent meg, élükön Kovács Andor esperes, m. kir. kormányfőtanácsossal.

A Körösvölgyi Vizhasznosító társulat ülése. A nemrég megalakult Körösvölgyi Vizhasznosító Társulat péntek délelőtt ülésre jött össze a gyulai vármegyeháza kistanácsstermében. Az ülésen dr. Márky Barna alispán elnökölt; az ülésen az ármentesítő társulat kiküldöttei jelentek meg, akikkel a Körösök hajózhatóvá tételének műszaki kérdéseit tárgyalták meg.

Vasárnap is lehet aratni. Békésvármegye alispánja az aratási munkák idejekorán és minden fennakadás nélkül való elvégzése érdekében Békésvármegye területén a vasárnapi munkaszünetet folyó évi július hóban, kizárólag aratási és az ezzel kapcsolatos munkálatok végzésére felfüggesztette.

Gimnáziumi javító- és pótérettségi vizsgálat. A budapesti és szarvasi evang. gimnáziumok tanulói részére az idei javító- és pótérettségi vizsgálat Szarvason lesz szeptember hó 4—8 napjain. Raffay Sándor bányakerületi püspök a vizsgálat elnökéül Sárkány Béla kecskeméti ev. lelkészt, kerületi főjegyzőt bizta meg. A kultuszminiszter kormánybiztosnak dr. Lersch Jenő ujbpesti leánygimnáziumi igazgatót küldte ki. A vizsgálatokra eddig 14 tanuló jelentkezett.

Dr. WALTER SZEMINÁRIUM

legolcsóbban és biztos sikerrel készít elő középiskolai összevont magánvizsgákra és érettségire. Vidékieknek levelező tanítás. — Kimerítő prospektus. (Válaszbélyeg) Budapest, József körut 2. (Rákóczi ut sarok.)

Felvétel a szegedi egyetemre

A szegedi m. kir. Ferenc József Tudományegyetem közli, hogy akik ezen az egyetemen akarják tanulmányaikat folytatni, felvételért 1933. évi augusztus hó folyamán folyamodjanak. A felvétel iránti kérést ahhoz a karhoz kell intézni, melyre a folyamodó beiratkozni óhajt s a 2 pengő okmánybélyeggel ellátott kérvényhez a következő eredeti okmányok csatolandók: Születési bizonyítvány, középiskolai érettségi bizonyítvány, erkölcsi bizonyítvány a folyamodó nemzetiségéről és erkölcsi megbízhatóságáról, közhatalósági bizonyítvány arról, ha a folyamodó hadiárva, közhatalósági bizonyítvány folyamodó szüleinek foglalkozásáról, vagyoni helyzetéről.

Vagyontalan köztisztviselők gyermekei és vagyontalan árvák és menekültek, valamint a szegénysorsuak, tandíjkedvezményben illetve, tandíjmentességben részesülhetnek.

A tandíjkedvezmény, illetve tandíjmentesség elnyerése iránti folyamodványok a jog- és államtudományi-, orvostudományi- és matematikai és természettudományi karoknál 1933. évi szeptember 12-ig, a bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi karnál 1933. évi augusztus hó 31-ig nyújtandó be.

A beiratkozások 1933. évi szeptember 1-től 12-ig bezárólag tartanak.

Fölösleges kiadást tesz, ha

fonott-bútorait

vidéken rendeli meg, mert azt itt is **megrendelheti ifj. Kiss kosárfonónál,**
I., 455. Kovácsik Gyula fűszerüzlet mellett.

Pásztor Gyula

tisztelettel értesíti nagyrabecsült vendégeit és jóbarátait,

borbély- és fodrásztermét

dr. Robitsek Jenő ügyvéd házába,

I., Horthy Miklós ut 99. alá helyezte át.

Holéczy-féle üzlettel szemben.

A Szarvasi Takarékpénztár

Árú- és Terményraktára

mindennemű terményt, minden mennyiségben mérsékelt díjak mellett elfogad tárolásra.

Telefonszám

5. vagy 15.

A tárolt árura előnyös feltételek mellett kölcsönt folyósít.

Bővebb felvilágosítás szerezhető a Takarékpénztárnál, vagy a helyszínen.

Mult és Jelen

(Néhány szó a lateinerekről)

Róluk is beszélni kell már egyszer. A keménygalléros koldusokról. Az érettségizett nincstelenekről. A diplomás páriákról.

A gazda napjában százszor sikolhatja panaszát az ég felé. Van ujságja, érdekképviselete, köre, kamarája, egyesülete, szövete. És elbődülheti fájalmát szóban és írásban a kereskedő, az iparos is. De van harcos sajtója és szervezete a szocialista ipari munkásságnak s a mezőgazdasági proletároknak is. Ebben az országban mindenki kérhet, követelhet, panaszkozhat, szervezhet.

De ki törődik a lateinerekkel, e csunya hangzású, idegen nevet viselő páriákkal? A lateinerekkel?

Valamikor?

Valamikor rangot jelentett a lateiner szó, társadalmi pozíciót, biztos havi fixet, csinos kis takarékbetét, a gyermekek könnyű iskoláztatását, szép ruhákat, nyaralást, szórakozást, mindent, mindent... és ezenkívül még békét, nyugalmat, derűt, hitet, optimizmust és szilárd alapot a jövő építéshez.

A lateiner valamikor a legtipikusabb alakja a legerősebb támasza volt a polgári társadalomnak. Szorgalmas, tisztességes, becsületes, kitűnően képzett munkaerő volt, aki ha elérkezett az elseje: kísérteties pontossággal fizette a házbért, a villanyt, a cselédet, a hentest, a fűszerest, a szabót, a cipészt stb., stb. s amikor már minden hiteltelző jóllakott, akkor a maradékkal rohant a takarékbába, ahol már sorban álltak a többi lateinerek.

S mi van mindezekből ma? Semmi! A lateiner ma nagyon alant van. Magasabbról mélyebbre nem zuhant ebben az országban társadalmi osztály.

Kinek a szemében jelent még rangot, pozíciót az érettségi, a diploma?

Megszerzéséhez ma sokkal több időre, pénzre, idegre, áldozatra van szükség, mint azelőtt s mikor a végzett ifjuval kezét fog a rektor, a kormánybiztos, mikor dobogó szívvvel elhagyja az egyetemet, iskolát, markában szorongatva a diplomát; megáll az uccasarkon tehetetlen kétségbeeséssel: most aztán mihez kezdjek.

A négy egyetem, a három jogakadémia és a temérdek középiskola minden évben tizezer végzett lateinert ont ki Csonkamagyarország letarolt, kisült réjtjére. És amint egy fiatalember végzett, akkor jön az igazi Végzet és lekaszálja a végzetteket. Nincs kenyér, nincs állás, nincs munka. Adjá tovább a szülő a kosztot és a zsebpénzt. Ha tudja...

Igy fest a fiatal lateinerek kétségbeesett serege. De mi van az öreg lateinerrel? Milyen az ő sora? Hogyan él ő, aki részese volt a régi jó világnak? Hogyan? Fenn az ernyő, nincsen kas! Tiszta-ruhában kell járnia, reprezentálnia kell, mert így követeli azt meg a világ. Élete kifelé még a régi, befelé azonban már az új lateineré, üres, olyan, mint egy lyukas mogyoró. Kifelé görcsös igyekezettel igyekszik tartani a látszatot, mert ugynevezett uriember, azt az alapot azonban, melyen uriember mivoltában állt, már régen kirántották a talpa alól. A fizetése megcsappant, élete megdrágult, telve van haladék és árverés felfüggesztés kéréssel; lőt-fut a mindennapi kenyér után, óráról-órára, napról-

napra többet dolgozik s mégis egyre sivárabb, kilátástalanabb a jövője. Ma még csak szegény. holnap már talán ő is koldus lesz. Ma még nagvságos, tekintetes ur, holnap már sirni, jajveszékelné fog, ha eszébe jut a mult. És segítség nincs. Sülyed egyre mélyebben.

Szomorubb, vert sereg a magyar lateinernél nincsen ma. Aki szegény emberből lesz koldussá, az még nem töri össze magát; de aki fentről hullott a mélybe: minden csontja összezuzódik.

A magyar lateiner most összetörten, ezer sebtől vérezve fekszik a nyomoruság pocsolyájában.

Az élete: üres látszatélet. Társadalmi rangja: csillogó, olcsó üveggyöngy. Hazudik a külvilágnak és magát is ámitja, hátha így át menthetné magát a Holnapba.

De éjszaka, ha ágyában fekszik és eloltja a lámpát: két hóhér-látomás áll az ágya mellett s kísérti folyton. Az egyik: a fényes, meleg, szívfájdító Mult. A másik: a rideg, kegyetlen, hitvány Jelen.

E kettővel küzd a lateinerosztály, viaskodik éjszakákon át s ki tudja, talán már csak órák kérdése, hogy kétvállra fektetve, megtörten terüljön el, legyőzötten a porondon ő is, mint a többi társadalmi osztály. (Z.)

Simon Gyula villanyerőre berendezett

„Hattyu” mosodájában

Szarvason: női diszkézimunkák, csipke, kézimunkafüggönyök, nyári férfi felsőruhák és egyéb mosható ruhaneműek jutányos áron elfogadtatnak.

Tisztelettel: **Simon Gyula.**

Festékek, lakkok,

firnisz, zománc, linoleum és borostyán, valamint meszelő- és ecsetárúk leszállított árban

Kovácsik Pál fűszerüzletében

szerezhetők be. Ugyanott az összes permelező szerek gyári áron kaphatók. Gyümölcsfa- és szőlőpermelezési utmutatók ingyen kaphatók!

A legtöbb szülő, aki iskolába, internátusba készül adni gyermekét, tájékozatlan, hogy milyen iskolatípust válasszon, hol helyezze el legjobban gyermekét? A most megjelent „Tanintézetek, Internátusok, Tájékoztató Címtára” könnyíti a szülők gondjait, amikor eligazítja őket a kérdések, nevek, címek utvesztőjében. A rendkívül ügyesen összeállított könyvecskét eddig 19.000 szülő kérte és a kiadó: **ERDŐS JÓZSEF** közismert hirdetési irodája (Budapest, Teréz-körút 35) bárkinek ingyen küldi meg 20 fillér portó-költség megtérítése ellenében,

Nagyszabású sportünnepély Öcsödön. Az öcsödi Kinizsi Torna Kör vasárnap a népkertben nagyszabású sportünnepélyt rendez. Délelőtt 11 órakor térzene lesz a Fischer előtti téren, majd kerékpáros felvonulás a község főutcáján.

A Gábor Áron cserkészcsapat — mint megirtuk — a gödöllői világtáborra Gábor Áron híres ágyuinak utánzatát fából elkészítette és azt magukkal viszik. Megtekinthető Korbely Samu szabómester kirakatában a postával szemben.

A „Tómozi” tekintettel a lényegesen melegebb időjárásra, minden vasárnap este fog játszani. Aki helyet akar biztosítani magának, vagy kedvenc helyéhez ragaszkodik, legyen szíves vasárnap este hat óráig a „Halászcserda” megbízottjának megüzenni, hogy hány helyet biztosítson a részére, mert másképp bizonyos helyek fenn nem tarthatók. A Tómozi-ban minden alkalommal a Falussy-jazz fog játszani.

Országos vásárok. Törökszentmiklóson július 23-án, Szeghalmon 24—25-én és Mezőtúron 30-án lesz az országos vásár.

FRECSKA-MOZGÓ

Szombaton és vasárnap

Öfelsége a gyermek,

könnyekig megható izgalmas dráma, 10 felvonásban. Kiegészítésül: Stan, Pan, burleszk, és Híradó.

Hirdessen a Szarvasi Ujságban!

Központban

vasárnaponként **ONCSIK JÁNOS** magyar nótákat énekel cigányzene mellett.

Tulajdonos: **Wigner Sándor.**

Óriási detonáció vetette szét a pengős árakat!

Sztrehovszky-cégnél

filléres áron szerezhetők be: kerékpárok, varrógépek, rádiók, villamoscikkek, csillárok.

Irógép
Kerékpár
Rádió
Villany

Javítást szakszerűen, jótállással végzünk!

Használt kerékpárt veszünk. Segédmotor kölcsönzés.

Ismét az Otthon-vendéglő nyerte a kuglicsatát

Vasárnap délután a Macek-csárda revansot adott az Ipartestület kuglicsapatának, ezuttal a saját pályáján. A nagyobb tudás, fegyelmesség, a hazai pálya előnye, ismét a Macská-t juttatta fölénybe s a szellemi legénység még a mulkorinál is nagyobb arányban nyerte a versenyt. Az ezt követő vacsorán kellemes hangulat uralkodott; ismét többen felszólaltak. A felszólalók között különösen Bányai beszéde tetszett, aki igen szépen fejtette ki az iparosság és a szellemiek összefogásának szükségességét, mely egyedüli hathatós védekezés lehet, a mármár erősen térthódító szélsőségek ellen, s mely egyedül hivatott a polgári társadalom egységét megalapozni és megőrizni. „Nem fontos — mondotta — hogy politikai elvek, vagy sportszeretet köti-e össze az egyedeket; az egység a fő s erre ma nagyon nagy szükség van.

A társaság vidám hangulatban a késő esti órákig maradt együtt.

A WÁGNER MANÓ nyilvános reálgimnáziummal kapcsolatos újonnan átalakított fiuinternátus

igazgatósága kérésre prospektust küld.
RÁKOSPALOTA, Tisza István u. 21.
Telefon: 946—82.

„Büncselekmények hiányában“

A kolozsvári hadbíróóság felmentette és pedig „büncselekmény hiányában“ Carciga András moldvai csendőrt, aki Szatmármegyében, Józsefházán, egy falusi mulatságon keresztül-lőtt egy Ninács József nevű magyar gazdát. Carciga András csendőr, noha nem volt szolgálatban, beállított egy lakodalmas házba és leitta magát. A házigazda nem merte kitésekelni, attól tartott, hogy Carciga András, csendőr i., o.á. ..., bajt okozhat minden magyarnak és így neki is. Az egyik magyar legény azonban véletlenül a lőberépet a tántorgó decebálivadéknak. No, csak ez hiányzott! Carciga András garázdálkodni kezdett és az egész násznépet beárta isérn az ősi h. tv. ...-ben revolvert rántott. A csitítgató Ninácsot el is t-lált ... egyik golyó és örökké nyomorékká sebezte. Jellemző a katonai védőbeszéde: „Semmiképen sem lehet elítélni ezt a pusztán kötelességét teljesítő csendőrt, amikor, mikor az Erdélyben tizenegy éves ura munkálat alatt élő kisebbségek máig sem hajlandók nyelvünket meg tanulni és mikor a magyarság szemmel látható ellenszenvvel viselkedik a román hadsereg iránt. Elképzelhető tehát a szegény csendőr helyzete, aki hirtelenében észre sem vette, hogy a ...-al szemben. Ne csodálkozzunk tehát azon, ha védelméül fegyverét használta.“ Carciga ugyan csendőri alkalmaztatását megelőzőleg kétévi börtönt ült kocsmái gyilkosságáért, de hát lehet-e akármilyen dolog, terhelő körülmények között csendőrrel szemben, mikor ez magyarokat pusztít! (B. É.)

Anyakönvi hírek

Születések: Bobvos János fia Pál, Melan fia Pál, Hodálik András fia András, Galát István fia István-Pál, Pribelszki Pál fia Pál, Opauszki Mihály fia István, Zsamba János leánya Judit, Nagy István fia Sándor, Molnár György leánya Mária, Brusznyczki Mihály leánya Katalin-Viktória, Pigler Pál fia György-Ferenc, Hanzel István leánya Erzsébet. — Házasságot kötöttek: Dr Borgulya György Kelemen Margittal. — Hálalozások: Sinkovics Erzsébet 15 hónapos, Hajdu Pál 77 éves, Komár Mihályné 68 éves, Benzur György 74 éves, Medvegy Katalin 3 éves, ifj. Uhljár János 29 éves, özv. Bobvos Pálné 81 éves, Gutyan Mária 4 hónapos.

Öngyilkos lett egy földbirtokos. Dr Szőke Lajos mezővárosi földbirtokos hétfőn este hat és hét óra között a Békéscsaba felé haladó gyosvonat elé vetette magát Mezőtur és Nagylapos állomások között. A vonat darabokra roncsolta. Hátrahagyott levelében anyagi összeroppanását hozta fel tettének okául.

Felvétel a Békésmegyei Márta Mater Diákotthonba. A budapesti IX. Márta Mater Diákotthonban megüresedett helyekre, az 1933/34. tanévre szóló felvételi kérvények augusztus 25-ig beadhatók. Pályázhatnak oly szegénysorsu, példás viseletű és jó előmenetelű egyetemi és főiskolai hallgatók, akik tanulmányaikat Budapesten végzik. A szobák 2—6 személyesek. A város közepén, az egyetemekhez közel fekvő szép kertes Otthonban, hol külön tanuló, társalgó és fogadó szoba, fürdő, zuhanyozó, fűtés és gázvezető használat szolgálják a hallgatók kényelmét, a bentlakás díjtalan. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt postán is (válaszbélyeg mellékelendő!) az Otthon háznagya.

Úszósporthírek. A július 29—30-án megtartandó országos uszókongresszus miatt, melyet a MUSz hív össze Pécsre, a Holt-Körös-bajnokságot hirtelen augusztus 6-ra halasztotta el a rendezőbizottság. — Vasárnap uszóverseny lesz a SzUTE rendezésében a Melis-strandon.

Fizessen elő a Szarvasi Ujságra!

A magyar parlagi baromfi nemesítése

A baromfi tenyésztés az idei szezonban nagy lendületet vett, mert a takarmányárak több mint ötvenszázalékkal leestek s ezáltal a mélypontra levő baromfi és tojástarték ellenére a tenyésztők inkább megtalálják számításukat.

A földművelésügyi miniszterium a tenyésztők körében mutatkozó kedvező hangulatot arra igyekszik felhasználni, hogy a hazai baromfiállomány felfrissítse és a tenyésztést racionális módon továbbfejlessze. Ezért ősszel, szeptember, október és november hónapokban a miniszter tizenöt ezer darab fajliszta tenyészakaszt oszt szét a tenyésztők között egy csereakció keretében.

Az ország területén jelenleg több mint négyszáz modernül felszerelt baromfi-farm folytat tenyésztést, ezeknek fele állami ellenőrzés alatt áll s az állami felügyelet alatt álló telepek szállítják a csereakcióhoz szükséges, állategészségileg teljesen kifogástalan, tisztavérű rhode-islandi és nemes-parlagi kakasokat a földművelésügyi minisztériumnak.

Akik a magyar baromfitenyésztést irányítják, remélik, hogy négy-öt év múlva sikerül kitenyészteni a tökéletesen nemesített magyar parlagi baromfit, amelynek nemcsak hús, hanem tojáshozama és tojásának minősége is teljesen kielégítő s főleg a külföldi államok igényeit fedezni tudja.

Baleset favágás közben. Dauda János, Steinfeld Jenő pékmester tanonca szerdán délután fát vágott, favágás közben a balta lecsuszott nyeléről, s a fiu fejére esett. Fejsebével azonnal orvoshoz siettek. Sérülése nem életveszélyes.

A Körösbe ölte magát egy fiatal ember. Papp László öcsödi 24 éves fiatalember szerelmi bánatában a Körösbe ölte magát. Holttestét szerdán fogták ki az öcsödi vashidnál.

Október 31-ig szünetelnek az árverések. A kormány a pénzügytervezetekkel sikeres tárgyalásokat folytatott, amelynek eredményeként a gazdák elleni végrehajtásokat felfüggesztik. E felfüggesztés természetesen csak a bankadósságok miatt foganatosítandó végrehajtásokra vonatkozik.

Hirdessen a Szarvasi Ujságban!

Szarvasi Ujságban a legjobb hirdetőhely

a LIGETI VENDÉGLŐ

Állandóan frissen csapolt sör! Olcsó és kitűnő ételek.
Cigányzene. — Tulajdonos: **Honthy Sándorné.**

PUBLIKÁCIÓ

Mautner László gabonakereskedő át és megvesz Csabacsüdön is buzát az állomás melletti Zahorecz raktárban minden nap.

Gyuricza Lajosnak Janurik M. Pál tanyáján VI. 519. szám alatt egy kanca lova van eladó.

özv. Medvegy Györgyné kereskedőnek a Hegyes dülőben 30 hold földje felibe vagy bérbe kiedő jel. II. 130 szám alatt

Özv. Molnár Györgynének a békésszent-andrási határban a szentesi kövesut mellett 8 és fél hold földje eladó vagy bérbe kiadó. Jelentkezni lehet II. 171.

Kunszentmárton előljárósága közhíré teszi, hogy a község régi belhatárában 12900 holdon gyakorlandó vadászati jog a község házában tartandó nyilvános árverésen 10 évre bérbe adatik. Részletes feltételek a község házában kifüggesztett hirdetményen olvasható.

Darabos Máténak T. VII. 160. sz. alatt 3 fertály földje tanyával harmadából kiadó.

Petyván Jánosnak III. 131. sz. alatt egy vastengelyű kocsit eladó.

Griecsnyik István zöldpázsit háza eladó.

özv. Litauszki Andrásné Bezinai szőlőben 1 hold eladó, Sárgahegyesen 20 hold föld bérbe vagy felibe kiadó és mindenféle gazdasági felszerelés, vetőgép, eke, stb. és egy tehén eladó. Jelentkezni lehet T. II. 269.

Hlivár Jánosnak IV. 373. sz. háza eladó.

III. ker. 266. számú ház eladó.

Józsefszálláson 20 hold földje felesbe

kiadó. Jelentkezni lehet kint Csepregi Sándornál.

Az evangélikus egyház folyó hó 24-én hétfőn reggel 8 órakor koleráson herét fog árverés útján eladni.

Mucha Pálnak Hegyesdülőben 4 hold földje tanyával bérbe kiadó, III. 456.

Vostyjár Sámuel I. 205. számú háza, egy ponyva eladó, jel. I. 169.

Vieg Mihálynak halászdűlőben 60 hold föld tanyával felibe több évre is kiadó olyanoknak, aki kint lakna. Jelentkezni lehet II. 388.

Mangolban 200 négyszögöl veteményföld eladó. Jelentkezni lehet Palkovics Pálnál I. 221.

Tárnyik Györgynek 12 hold földje tanyával együtt örményzugban eladó.

Gyemján Mihálynének Rózsáson 9 kishold föld tanyával haszonbérbe kiadó. Jelentkezni V., 314/1.

Gyemján Györgynek szappanosban 3600 négyszögöl földje eladó. Jelentkezni lehet Csabacsüdön, a közs. tanyán.

Mravik János I. kerület 257. számú háza és kútgem eladó.

Litauszki Jánosnak a berényi ut mellett 24 hold és gyilkosdűlőben 28 hold földje haszonbérbe, vagy feliből kiadó. Jelentkezni lehet tanya V., 247. szám alatt.

Szrnka örökösök IV. kerület 256. számú háza eladó. Jelentkezni lehet tanya VII., 159. szám alatt.

Podani Jánosnak örményzugban 16 h. földje bérbe kiadó. Jelentkezni lehet IV. 260. szám alatt.

Weinberger Jenőnél (II., Csucs-utca) kölcsönzsák kapható.

Özvegy Melis Györgyné Józsefszállási 30 hold földje haszonbérbe, vagy felibe kiadó. Jelentkezni lehet III., 294. sz. alatt.

Töröcsik Jánosnak Bohnyát-dűlőben 10 hold földje tanyával bérbe kiadó, és IV. 49. számú ház eladó.

Kákán, a Bohnyát-dűlőben 2 hold föld eladó. Jelentkezni lehet II. kerület 287. szám alatt.

Csabacsüd állomás mellett 30 hold tanyával és 20 hold külön eladó vagy bérbe eladó. Jelentkezni Lampert Gábornál.

Ruzicska örökösöknek középhalmi 8 hold földjük, hegyesdűlőben 441 négyszögöl földjük és I. ker. Betlehem házuk eladó. Jelentkezni lehet Demeter Istvánnál I. ker. 194. szám alatt.

Májesz Lázár bőrkereskedőnél állandóan kapható a legolcsóbb napi ár mellett, prima minőségű gépszij és varrószij minden méretben.

Brauner György fakereskedő értesíti a közönséget, hogy a Forster Károly-féle házban fióküzletet nyitott, ahol is ugyanugy mint a Fábirczy-féle házban levő főtelepén fa, szén, mész, homok, cement és kátránvt nagyban és kicsinyben jutányos árban kapható.

Pálka Jánosnak Kákai táblákon 3 hold zab és here, ótemető alatt 600 négyszögöl heréje lábón eladó, jel, II, 95.

Batta örökösei, I. kerület 438. számú házuk eladó.

A Mangolban körösparti dinnyeföld megvételre kerestetik. Jel. Község házában 48. számú ajtó.

Litauszky Pál IV. 491. számú háza -1-dó.

Krajcsovics Jánosnak Antal-kert alatt 2 hold és külön 374 négyszögöl föld eladó. Jelentkezni lehet tanya IV., 160. sz. alatt.

Gaál Mátyásnének az orosházi utnál 2 hold here eladó. Jelentkezni III., 430. szám alatt.

Bankó Pálnak az ugarakon 60 hold földje feliből kiadó olyanoknak, aki kinn lakna. Jelentkezni ujtemplomnál, Miklya mellett.

Siratóban 50 kishold föld tanyával bérbe kiadó. Jelentkezni Komlovszki Jánosnénál a piactéren.

Gyemjan Mihálynak Rózsáson 9 hold föld tanyával bérbe kiadó. Jelentkezni lehet tanya 314/1. szám alatt.

Kugyela Györgynének a Mótóy-zugban 7 hold földje tanyával bérbe kiadó, vagy részlet fizetés mellett eladó, jel. IV, 9.

Melis Mihálynak endrői ut mellett 45 hold földje kiadó, jel. I. 245.

**Mindenkinek érdeke,
hogy a publikációt
elolvassa!**

Felelős kiadó: Dr TOKAY LÁSZLÓ.

Nyomatott a Szarvasi Közlöny Nyomda és Lapkiadóvállalat nyomdájában, I. H. M. 9. zám.

HA ELADNI, VENNI AKAR VALAMIT. HA BÉRBEADÓ LAKÁSA, FÖLDJE, SZÓVAL BÁRMIFÉLE HIRDETNI VALÓJA VAN, KERESSE FEL A

Szarvasi Ujság

KIADÓHIVATALÁT, AHOL AZT NÉHÁNY FILLÉRÉRT LEKÖZÖLTETHETI. A

Szarvasi Ujság

AZ EGÉSZ SZARVASI JÁRÁSBAN KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVEND ÉS FELTÉTLEN SIKERT EREDMÉNYEZ.